

ZWOLLEI HARANGSZÓ

2023/8-9
Új kenyér
Beszámoló
Iskolai évkezdés

Az Almere-Amersfoort-Heerenveen-Leeuwarden-Groningen- Assen- Steenwijk-Kampen és Zwolle környékén élő magyar protestánsok gyülekezeti híradója.

A „Zwollei Harangszót” a Presbitérium megbízásából szerkeszti: dr. Hermán M. János.
Munkatársak: Rostás Kriszta, Szilágyi Árpád, Szomor Attila, Téglásy Sándor és Urbán Ákos.

Szerzők, tanácsadók: Maarten Aalders, Albertje Alkema-ten Hoeve, Van Bolhuis Szabó Emőke, Csanády Ágnes, Hermán M. János, Kelemen Attila Csongor, Kiss-Szászi Tünde, Sólyom Uzonka Lilla, Szántó András, Szilágyi Árpád, Téglásy Sándor, Urbán Ákos. Hans Végh.

Szolgálati rend

a zwollei egyházközségünkben

2023. január 8. – Igét hirdet: Kelemen A. Csongor lelkipásztor.

2023. február 12. – Igét hirdet: Sólyom Uzonka Lilla lelkipásztor. Presbiteri gyűlés

2023. március 12. – Igét hirdet: Ilosvai Dorottya, Kampen

2023. április 9. Húsvét. – Igét hirdet: Kelemen A. Csongor. Úrvacsoraosztás és ünnepi műsor.

2023. április 30 – Nyitott Gyülekezeti Nap. Igét hirdet: nt. Bölcsföldi András, Budapest

2023. május 14. – Igehirdetés. Közgyűlés.

2023. május 28, Pünkösd.

2023. június 11. – Szolgál nt. drs. Kelemen Attila Csongor vezető lelkipásztor

2023. június 25 – Szabadtéri istentisztelet Zeistben. Igét hirdet nt. Paál Károly

2023. július 9. – Igehirdetéssel szolgál Hermán Mostert Rebeka, Temesvár

2023. augusztus 13. – Szolgál Hermán Mostert Rebeka, Temesvár

2023. augusztus 27 – Újkenyér. Ökuménikus istentisztelet. Szolgál Sólyom Uzonka Lilla, Hága

2023. szeptember 10. Keresztelés. Hermán M. János, Ries Nieuwkoop; Hermán Mostert Rebeka

2023. október 8. Századik zwollei istentisztelet. Szolgál nt. drs. Kelemen Csongor vezető lelkész

2023. október 29. Reformáció ünnepe. Úrvacsoraosztás. Szolgál nt. drs. Kelemen Csongor vezető lp.

2023. november 12. Hollandiai vizitációs istentisztelet. Szolgál nt. Sógor Csaba külügyi tanácsos

2023. december 10. Advent 2. vasárnapja. Szolgál nt. Kiss Szabolcs lelkész, Kampen

2023. december 24. Karácsony

„Ha az
Isten
vebünk,
kicsoda
ebbenünk!”

**A Magyarországi Református
Egyházban a 2023. esztendő a
lelkipásztori hivatás éve**

Szolgálati rend az Új Vianeni Gyülekezetben

Helyszín (NEM A MAGYAR OTTHON, mert az nagy sajnálatunkra jelenleg használhatatlan), hanem: Vianen, Langeweg 6b (Sportpark Blankensteijn, BOM gebouw)

Szolgálattevő lelkipásztor: nt. Sólyom Uzonka Lilla

Istentisztelet kezdete: 13.30

január 29	augusztus 27
március 5	szeptember 24
április 16	október 22
május 21	november 26
június 18	december 17

Vianen, az ötödik istentisztelet résztvevői, 2023. április 16

A hetedik vianeni istentisztelet csoportképe. Fotó Baranyai András, 2023. június 18

Családlátogatást a híveink kérésére végzünk a szolgatársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Egyházközségünk vezető lelkésze: drs. Kelemen Attila Csongor. Missziói lelkipásztor: dr. Hermán M. János nyugalmazott lelkész. Újonnan bekebelezett lelkész: Sólyom Uzonka Lilla, aki a vianeni szolgálatokat végzi. Egyházközség hivatali ügyvitelét intézi: dr. Hermán M. János. Presbiterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta, Szilágyi Árpád, Tárnok Eszter Lídia és Truczka József. Diakónusok: Bodor József, Berekméri Filep Annamária, Czimbalmos Klára, Marci Márió és Truczka Adrienn.

Orgonista: dr. Robert Helder. Gyermekefoglalkozások vezetője: Rohaan Éva vallástanár. Webmester: Téglásy Sándor. Olvasószerkesztő: Téglásy Sándor. Grafikai szerkesztő: Szomor Attila. A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle, kivéve amikor a meghívóban másként jelezzük. Info: jhermanm@gmail.com --- Tel: 038-4233247
Facebook: <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban/>

Honlapunk címe: <https://zwolleireformatus.nl/>

A Harangszó elérhetősége: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

Istentiszteleteinkre és a szeretetvendégségekre mindenkit tisztelettel várunk!

**A kárpátaljai gyülekezetek számára is hirdetünk gyűjtést.
Bankszámlánkra is lehet adományt küldeni!**

Bankrekening:

NL46 INGB 0006 936050,

**Hongaarse Protestantse
Gemeente, Zwolle**

**Reformátusok Szárszói Konferenciája
2023**

Milyen állapotban vannak gyülekezeteink? Népegyházból hitvalló egyház lettünk? Hogy állunk belső erőforrásokkal? Hogyan élnek a lelkipásztorok? Miért legyen lelkipásztor? Többek között ezekre a kérdésekre is válaszokat keres a Reformátusok Szárszói Konferenciája 2023. augusztus 10. és 13. között.

Nyári magyar nyelvű protestáns istentiszteletek Hollandiában

Zwolle: július 9 és augusztus 13. Szolgál nt. Hermán Mostert Rebekka

Hága: augusztus 27-én ökumenikus istentisztelet, Újkenyér alkalmával. Szolgál nt. Sólyom Uzonka

2023. augusztus 27-én ökumenikus istentisztelet tartottunk Hágában. Idén csakúgy, mint tavaly a Szentcsalád templomban voltunk, dr. Havas István piarista és Sólyom Uzonka Lilla református lelkipásztorok végezték az igehirdetés szolgálatát és a sákramentumok kiszolgálását, segédkezett Leo Elshout akolitus, Kacsur András és Szilágyi Árpád presbiter, az énekeket Makkai Réka kántor kísérte.

A mintegy 25 lélek szeretetben és egységben ünnepelte Magyarország államalapításának ünnepét, valamint adott hálát az újkönyvéért.

Az istentisztelet után abban az épületben, abban az épületben, ahol a magyar iskola szokott lenni, interaktív szellemi vetélkedőre került sor Süge Róbert vezetésével, „Mit tudunk Szent Istvánról?” címmel. A vetélkedő izgalmas volt és edukatív, egyaránt részt vett benne kicsi és nagy. Isten kegyelméből 2024-ben augusztus 25-én tartjuk ökumenikus istentiszteletünket a hollandiai magyarok körében.

Sólyom Uzonka Lilla

Reményik Sándor: Himnusz a csúcsokon

Horváth Jenőnek, 1922. május 23.

Nekünk csak ott szabad
Énekelni a tiltott éneket,
Ahol a zerge jár,
A völgyi köd felett.
Ahol a sziklafalnak füle nincs,
Csak visszhangja van, százezerszeres,
A kimondott szó: eltemetett kincs,
Titok, amelyet senki sem keres,
Nekünk csak ott szabad...

És a dalnak, a megszokott-simának
Ott a magasban örvénylése támad,
Soha nem hallott felséges zengése,
Könnyes és rettenetes üdésége:
„Isten, áldd meg a magyart!”

Nekünk csak ott szabad,
Ahol a zerge jár,
Ahol a szél szalad,
Ahol a sziklafalnak füle nincs,
S a kimondott szó kőbehantolt kincs.

Nekünk csak ott szabad...
Nekünk már az örök hóig kell menni,
Az Isten zsámolyáig,
Ha ezt a dalt akarjuk énekelni...

„A parókiák bástyák”

Felvidéken az egyház a magyar kultúra őrzője is – erről Géresi Róbert püspök beszélt a Reformátusok Szárszói Konferenciájának második napján. A megjelentek a gyülekezetek és a gyülekezeti tagok feladataival is megismerkedhettek, és az előadások mellett bibliakörökben és kiscsoportos beszélgetéseken is részt vehettek.

A hittudományi képzés útja

Hankó Balázs innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkár a felsőoktatás egy különleges területe, a hittudományi képzés címmel tartott előadást, amelyben arról is beszélt, hogy a hittudományi képzések hogyan tudnak kovászként hatni a nemzetben az egyetemek révén.

Hankó Balázs államtitkár a hittudományi képzés kovászszeréről beszélt. Fotó: Jelli Márk

Úgy véli, vállt vállnak vetve kell állnunk az értékvesztett világban a jövő reményét szolgáló egyetemeken. Az államtitkár szerint fontos, hogy „legyünk vonzóak, legyünk kreatívak, legyünk értéktartóak és értékformálóak, és teremtsük meg azt a közösséget, amely közösségre áhítozunk”.

Háromszázezer hallgatóból harmincezer egyházi fenntartású felsőoktatási intézményben tanul, közülük kilencezer református fenntartásúban – osztotta meg a jelenlegi adatokat Hankó Balázs. Elmondta, hogy az elmúlt időszakban a minisztérium és a kormány igyekezett minden támogatást megadni ahhoz, hogy a hittudományi képzések betölthessék missziós küldetésüket.

Az előadáshoz Balog Zoltán dunamelléki püspök, a Zsinat lelkészi elnöke is hozzászólt, hangsúlyozva, hogy hosszú utat tett meg a hittudományi képzés az elmúlt évtizedekben, korábban ezeket nem nagyon tekintették egyenrangúnak a többi felsőoktatási képzéssel, és ez számtalan gyakorlati nehézséget is okozott. A püspök szerint mára ez sokat változott, de még mindig van mit tenni. Történelminek nevezte azt, hogy Illyefalván nemrég a lelkészképzések oktatói és a fenntartó egyházkerületek püspökei és főgondnokai együtt gondolkodtak a lelkészképzés reformjáról. A Károli Gáspár Református Egyetem (KRE) fontosságát is kiemelte, és megosztotta, hogy a KRE Pszichológiai Intézete hamarosan egy megújított épületbe költözhet be Budapest belső részén a mostani, külvárosi oktatási helyéről.

Kolozsvár, Szántó András felvétele 2023 szeptember 2

Szükség törvényt bont

Textus: Mt. 12: 1- 8.

Van az a helyzet, amikor írott vagy íratlan szabályokat hágnak át, mert az életet ment? Áthajt az aggódó szülő vagy gyermek a piros lámpán, mert az autóban levő beteg szerette élete múlhat azon, ha értékes perceket, másodperceket veszteget el.

A szabályok kereteket adnak mindennapi életünkben, de van az a helyzet, amikor meg kell törni azokat.

Dávid Saul elől menekül és a nóbi szentélyben

elhelyezett kenyerekkel táplálta magát és legényeit, pedig csak a papok ehatték volna meg azokat a kenyereket, amiket leszedtek, amikor a helyére a friss került. (1Sám.21:1-7)

Jézus erre az ismert történetre emlékezteti hallgatóságát, amikor a farizeusok megfeddik, hogy tanítványai a gabonaföldeket kalászt tépdeste, s azt ették. A hivatkozás alapja az a rendelkezés volt, miszerint még aratáskor is meg kellett pihenni a nyugalom napján (2Móz.34:21), mert a farizeusok a kalásztépést az aratás egyik formájának tartották, pedig az éhezőnek meg volt engedve, hogy szőlőt vagy gabonát szedegessen: „Ha bemegy embertársad gabonája közé, szakíthatsz a keziddel kalászokat, de sarlóval ne vágj embertársad gabonájából!” (5Móz.23:26)

A törvényt gondosan őrző farizeusok számára összeegyeztethetetlen volt e két engedmény az Ószövetségből. Valójában azonban nem is arról szólt a dolog, hogy képesek-e összhangba hozni az Istentől való rendelkezést és Dávid történetét mindazzal, amit Jézus tanítványai követtek el.

A Máté szerinti evangéliumban a megelőző fejezetben Jézus kárhóztatja a meg nem térő városokat, majd pedig hálát ad Atyjának azért, mert mindent átadott neki: „Az én Atyám mindent átadott nekem, és senki nem ismeri a Fiút, csak az Atya és az Atyát sem ismeri senki, csak a Fiú, és az, akinek a Fiú akarja kijelenteni.” Majd így folytatja: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek” (Mt. 11:27-28), közvetlen a farizeusok feddése után pedig azt olvashatjuk, ahogyan Jézus meggyógyítja a szombatkezdőt szombaton, a nyugalom napján.

Mert „a szombat lett az emberért és nem az ember a szombatért” (Mk.2:28)

Vajon milyen gyakran fordul elő velünk és/vagy a környezetünkben élőkkel, hogy megfordul a sorrend?

Hogy a tárgyainkra vigyázunk, az embereket, kapcsolatainkat pedig (ki)használjuk?

Hogy az eszköz fontosabb lesz, mint a cél? Pedig ez csak azt eredményezi, hogy elveszítjük a szemünk elől azt, AMIÉRT, akiért érdemes küzdeni, amiért élünk?!

A célját a szeme elől veszített ember eltéved, útmutató nélkül csak bolyong.

Ismerjük azt az állapotot, amikor értelmetlennek tűnővé válik minden és önkéntelenül is keressük azt, kapaszkodunk görcsösen mindabba, ami csak

egy kicsit is biztonságot jelent a számunkra? Ezek lehetnek egészségtelenné váló emberi kapcsolatok és függőségünk tárgyai.

Jézus egyértelműen útmutatást ad: vizsgáljuk meg magunkat, s ha szükséges, kalibráljuk újra magunkat: legyen szüntelenül a Szentírás a zsinórmértékünk. Meg kell ezt tennünk egyénileg és közösségként egyaránt. Különösen aktuális ez akkor, amikor Magyarország államalapítását, a magyarság egységét ünnepeljük. Imádkozzunk azokért, akik döntéshozó pozícióban vannak, hogy engedjenek a Szentlélek vezetésének; még akkor is, ha ennek nincsenek tudatában.

Közösségben: családban és attól egyre távoluló körökben elengedhetetlenül szükséges az egymásra való odafigyelés, ha kell, emlékeztetés, figyelmeztetés, a Léleknek engedve, szeretetben. Így táplálhatjuk egymást életre.

Újkenyér ünnepén hálát adunk a learatott gabonáért, mert a betakarítás azt jelenti, hogy nem kell éhezniük, hiszen van kenyér, van mit ennünk.

Jézus megengedte tanítványainak, hogy morzsoljanak a letépett gabonából, ezzel enyhítve éhségüket. Olyan Urunk van nekünk, aki odafigyel a testi szükségleteinkre. Egyet kér tőlünk: azt, hogy bízzuk rá magunkat, adjuk oda neki aggodalmainkat, félelmeinket.

Földi ideje alatt Jézus számtalanszor megtapasztalta, mit jelent a nélkülözés: nem volt, hova lehajtsa a fejét („A rókáknak barlangjuk van, és az égi madaraknak fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania.” Lk. 9:58-59); elhívásakor a pusztában 40 napig böjtölt, mégsem engedett a kísértésnek, hogy kenyérré változtassa a köveket, pedig megtehetette volna. Válasza a kísértőnek egyértelmű útmutatás, iránytű a mi számunkra is: „Nem csak kenyérral él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.” (Lk. 4:4)

Keressétek először az Isten országát és az Ő igazságát (Mt. 6:33) és akkor a helyükre kerülnek a dolgok: a tárgyainkat fogjuk használni és az emberekkel való kapcsolatainkra fogunk vigyázni; szükségben is képesek leszünk megmaradni s aggodalmaink közepette sem fogunk bolyongani, hiszen TUDJUK: megtartó kezével vezet és támogat a mindannyiunkat szeretetéből fakasztott Mennyei Atya. Így legyen, Ámen.

Sólyom Uzonka Lilla. Ökumenikus istentisztelet, Hága, Szentcsalád templom, 2023. VIII. 27

Kiss-Szászi Tünde felvétele

A templom és a zászló!

Kehidakustányban nyaraltunk és egyik kora reggeli sétám alkalmával a Szent László-templomot tűztem ki úticélul. Korábban még nem jártam arra, nem volt ismerős a terep, a felfestett túrajelekre hagyatkozva küzdöttem az emelkedővel. Az út jobb oldalán egy elegáns villa állt, messziről feltűnt a sok aprócska hétvégi ház között. Előtte szépen faragott, hatalmas

székelykapu, a kerítésen pedig harsány színekkel egy gokartpálya reklámtáblája vonta magára az arra járók figyelmét. Szinte az utolsó pillanatban vettem észre az út bal oldalán egy egyszerű betonlapot, benne egy zászlórúddal, rajta nemzeti zászlónkkal. A templom olyan szerényen bújta el egy terebélyes diófa mögé, hogy ha nincs előtte a zászló, észre sem veszem. Mentem volna tovább, mert a jobb oldalon annyi harsány látnivaló „kiabált”, hogy teljesen elvonta a figyelmemet...

Biztatom magamat és mindannyiunkat, legyünk ilyen zászlók! A világnak, sok nyomorult, vergődő embernek szüksége van arra, hogy megtalálja a templomot. Lelkünk ellenségének pedig igen nagy gondja van arra, hogy látványos dolgok vonják el a figyelmünket. Mutassunk az Úrra!

Kiss-Szászi Tünde

NYUGAT-EURÓPAI MAGYAR PROTESTÁNS GYÜLEKEZETEK SZÖVETSÉGE BESZÁMOLÓ – KOLOZSVÁR 2023

A Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége 2023. augusztus 31-e és szeptember 3-a között Kolozsváron tartotta meg az éves közgyűlését. Hét ország magyar diaszpórájának taggyülekezeteit több mint 50 résztvevő képviselte. A konferenciának a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet adott otthont, témája a Kárpát-medencei anyaegyházak közötti együttműködés erősítése volt.

A megnyitón Rácz Levente Zoltán gazdasági igazgató köszöntője után dr. Kató Szabolcs adjunktus ismertette az Intézet történetét. Dr. Hermán M. János „A mezőség apostola” című könyv bemutatójával emlékezett meg édesapja szolgálatáról. Fájó szívvel emlékeztek a résztvevők az ez évben elhunyt két alapító tagra, Deák Péterre és Karsa Botondra.

A találkozón részt vett a Magyarországi Evangélikus Egyház küldöttként Kondor Péter, a Déli Egyházkerület püspöke és Tölgyesi Ágnes, a külhoni magyarság koordinátora; a Magyar Református Egyház részéről Sógor Csaba külügyi főtanácsadó. Dr. Fürjes Zoltán, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára levélben köszöntötte a közgyűlést.

Az erdélyi protestáns egyházak képviselőiben Adorjáni Dezső Zoltán evangélikus, Bogdán Szabolcs János és Kató Béla református, Kovács István unitárius püspökök az egyházak helyzetéről és a jelen kihívásairól folytattak kerekasztal-beszélgetést. A tanácskozásnak helyet adó Teológiai Intézet két tanára, dr. Juhász Tamás és dr. Ósz Előd az 50 éves Leuenbergi Konkordiaról tartottak előadást.

A hollandiai Hágai Magyar Református Egyházközség, valamint az amszterdami és a rotterdami leánygyülekezetek felvételével 2023-ban is új taggyülekezetekkel bővült a Szövetség. A közgyűlés örömmel fogadta, hogy hosszas előkészítés után 2023. július 14-én a budapesti Ráday Házban a Magyar Református Egyház Közös Zsinata ülésén a Szövetség elnöke és alelnöke aláírta a Csatlakozási nyilatkozatot.

A 15 nyugat-európai szolgálati terület 57 gyülekezetéről elhangzott beszámolók részletes tájékoztatást adtak az egyes közösségek helyzetéről és szolgálatáról. Az elnöki beszámoló „21. század – a változások kora, közgyűlések a világjárvány és egy

változó világ árnyékában” címmel az elmúlt három év történéseit, alkalmait és eredményeit foglalta össze. A közgyűlés soraiból megválasztotta az új Választmányt a 2023-2026-os időszakra.

Kincses Kolozsvár óvárosát Sípos Dávid történész vezetésével tekinthették meg a résztvevők, a Házsongárd Alapítvány értékmentő munkájáról Gergely Erzsébet tartott vetített képes előadást. A Kolozsvárral való ismerkedésnek kiemelkedő eseménye volt a fiatal zenészek esti klasszikus koncertje a Kétágú református templomban.

A négynapos konferencia úrvacsorával egybekötött ünnepi istentisztelettel zárult a Teológiai Intézet dísztermében. A patinás falak közötti találkozásból erőt merítve indultak vissza a résztvevők szolgálati helyeikre, vissza a rohanó világba, szem előtt tartva Pál apostol útravalóját: „Ezért, szeretett testvéreim, legyetek szilárdak, rendíthetetlenek, buzgólkodjatok mindenkor az Úr munkájában, hiszen tudjátok, hogy fáradásokatok nem hiábavaló az Úrban.” (1Kor 16,58)

A NYEMPGYSZ közgyűlése nevében:

Karvansky Mónika elnök Gémes Pál társelnök Jaskó Irén titkár

Kolozsvár, 2023. szeptember 3-án

Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége – Kolozsvár 2023. aug. 31. - szept. 3.

Tájékoztató a Zwollei Magyar Református Egyházközség 2022. jan. 1. és 2023. aug. 31. közötti működéséről és a népmozgalmi adatokról

I. Bemutakozás

Egyházközségünket hat éve, 2017. október 31-én alapítottuk, azóta 99. istentiszteletet tartottunk.

Digitálisan szerkesztett egyházi lapunk, a Zwollei Harangszó, a VI. évfolyamába lépett, évente több mint 12 számot jelentetünk meg. Honlapunk: <https://zwolleireformatus.nl/> Facebook oldalunk: <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban/>, webmester Téglásy Sándor bölcsész, informatikus; grafikai szerk. Szomor Attila. Jelenleg 1148 a követőink, 1156 pedig a kedvelőink száma. Megtekintések a mai napig: 3333 alkalommal.

Presbitérium tagjai: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta Tímea pénztáros, nt. Sóllyom Uzonka Lilla, Szilágyi Árpád jegyző, Tárnok Eszter, Truczka József. Lemondott egy presbiter 2022. októberében. Pótpresbiterek választása szintén esedékes.

*Kolozsvári Teológia díszterme, 2023 szeptember 3.
Szántó András felvétele*

Diakónusok: Berekméri Filep Annamária, Bodor József, Czibalmos Klára, Truczka Adrienn, Marci Mária. **Gyermekfoglalkozások vezetője:** Rohaan Éva zwollei vallásnár, szociális munkás. **Kántor:** dr. Robert Helder jogász. A presbiterek és

diakónusok írásban, szabályosan bemutatkoznak és közreműködnek az egyházi lapunk összeállításában.

Lelkipásztorok: *nt. Kelemen Attila Csongor vezető lelkész, urki lelkész; dr. Hermán M. János missziói szolgálatot és adminisztrációs munkát végző nyug. lelkipásztor; nt. Sólyom Uzonka Lilla intézményi lelkigondozó és a vianeni hívek pásztorolását végző lp.*

Kampenben tanuló magyar teológusok: idén négyen voltak, Kis Kendi Dávid és Erbach Viola Debrecenből, Ilosvai Dávid és Ilosvai Dorottya pedig a Budapesti Teológiáról. Két sárospataki hallgató: Halász Emília Erzsébet és Plesa Boglárka három hónap elteltével honvágy miatt hazatért, ők is jártak az istentiszteleteinkre. A Kampeni Teológiai Egyetem az idén Utrechtbe költözött. *(Sajnálatos, hogy a magyar anyaintézetek nem értesítenek minket az érkező ösztöndíjasokat illetően, többszöri kérés után sem!)*

Jelenleg Kiss Szabolcs királyhágómelléki lelkész tanul Kampenben, feleségével és két gyermekükkel érkeztek.

Hollandiai magyar lelkeszi kapcsolataink példásan működnek. Az öröklött, presbiteri tisztséget nem ismerő titkolozási nehézségek és működésbeli különbözőségek ellenére szoros kapcsolatot tartunk Van Bolhuis Szabó Emőke, Csanády Ágnes és Paál Károly lelkész testvéreinkkel. Hágában elsőként az idén, 2023. május 14-én beiktatták Makkai Réka presbiter testvérünket, az amszterdami és rotterdami gyülekezetekben is presbitériumok nélkül működnek, a vianeni maradék gyülekezetben két presbiterről tudunk.

Csalódást jelentett az általunk ajánlott partiumi hívünk, aki **KCSP ösztöndíjat nyert** (egy hollandul is jól beszélő vallástanár, aki Groningenben lakik) és aki éppen egy éve lemondta a szerződéskötést. Korábban Némethné Scherman Piroska budai vallástanár két évig nagy hasznunkra volt a katekizáció és a családlátogatások terén.

Istentiszteleteink rendszeres meghirdetése és a hívogatás körlevélben, illetve a Hollandiai Magyar Szövetség Hírlevelének hasábjain vagy a közösségi médiában történik.

Köszönetet mondunk ezennel a Magyarországi Református Egyház elöljáróinak, közvetve pedig a magyar kormánynak a nagylelkű támogatásért, mert így továbbra is bérelni tudjuk a zwollei lutheránus templomot alkalmanként 155 euróért. A MRE Zsinatának részéről tiszteletreméltó segítséget élvezünk Balog Zoltán püspök úr által, sok gondunkat beszélhettük meg a Zwolleba látogató Ódor Balázs,

dr. Mező István Mózses, Czanik András és Gér András testvéreinkkel, vagy éppen a Holzhausenben előadást tartó Sógor Csaba zsinati tanácsossal. Egyházközségünk alapításakor azzal az ötszáz euróval tudtunk elindulni 2017-ben, amelyet dr. Hafenscher Károly adományozott a „Reformáció 500” kormányprogram biztosaként Hermán M. János brüsszeli parlamenti előadását követően. Nevezettek a szívbeli hálánkat e helyről is fogadják szeretettel!

Paramentika, klenódiumok, szükséges kellékek

Egyházközségünknek drs. Frans Bos ajándékozott egy új palástot. A templomban felállítottuk a Truczka József által csináltatott mutatós hirdetővásznunkat a zwollei magyar református egyházközség szimbólumaival, továbbá a piros írásos varrású kalotaszegi terítőnk (Rostás Krisztáék ajándéka) is felkerült az úrasztalára. Egyéb úrvacsorai terítőket Urbán-Kátay Emőke testvérünk hozott. Úrvacsorai kelyhet és poharat, valamint tálat és tányérokat Urbán Ákos gondnok, valamint Urbán-Kátay Emőke ajándékozott. Kerámia tálat, kelyhet és kancsót a genfi lelkész: Dániel Neeser ajándékozott, saját keze munkája. Keresztelő kancsót és tányért dr. Berta Balázs és dr. Berta-Érsek Réka vásárolt az egyházközségünknek.

Falinaptárok az istentiszteletek alkalmával osztunk a híveknek, vásároltunk 25 darab királyhágómelléki falinaptárt, Erdélyből pedig dr. Bibza Gábor kolozsvári lelkész küldött húsz példányt ajándékba. Hágából *nt. Csanády Ágnes* küldött falinaptárokat, ezúttal is köszönjük. Katolikus falinaptárokról az idén is dr. Kristófi János és dr. Szilágyi Zsolt gondoskodik, nagyváradi testvéreinknek szintén hálásak vagyunk a küldeményeikért. Szilágyi Árpád presbiter Désről hozott húsz db. falinaptárt. Fényképeket készít az istentiszteletekről A. Alkema ten Hoeve és Kiss-Szászi Tünde testvérünk.

A **hollandiai magyar cserkészcsapat vezetőinek**, a Lobozár családnak átadtuk a hollandiai magyar ifjúság javára szánt erdélyi dominójátékunkat, amely fakockákon tartalmazza a bibliai személy- és helységneveket.

Vianenben zwollei megbízatás és útiköltség térítése fejében Sólyom Uzonka Lilla szolgál 2022. okt. 16. óta. Csatloljuk Sólyom Uzonka lelkésznek a NyMPGySz kolozsvári közgyűlés alkalmára küldött beszámolóját.

Körlevelek, igény és lehetőség szerinti családlátogatás, valamint a közösségi média

segítségével tartjuk a kapcsolatot a hívekkel, érdeklődőkkel.

2015. óta már hetedik éve ökumenikus keretben ünneplik közösen a hollandiai magyar keresztyének Szent István ünnepét a Hollandiai Magyar Szövetség támogatásával, idén is (csakúgy, mint az elmúlt esztendőben) Hágában.

Igény egy állandó egyházi központra

A Hollandiában élő több ezres, protestáns kötődésű magyarság lelki életének a folyamatos gyakorlásához nagy szükség lenne egy saját templomra vagy közösségi házra. Saját épülete a katolikus atyánkfiaiak sincs. A mostani jóra-rosszra egyaránt képlékeny világban óriási igény van egy olyan szabadtéri területre, mint a Hollandiai Magyar Protestáns Lelkigondozói Szolgálat Alapítvány Vianeni

Magyar Otthona, ahol vasárnaponként kétszer is folyamatosan lehetne istentiszteleteket tartani és nem kellene mindenkor a bérelt templomok vagy cserkésztelepek használati beosztásához igazodni. Vianenben már három éve szünetel minden tevékenység, közvetítésre lenne szükség a bezárt kapuk megnyitásához. Ami maradt, az egy jobb sorsra érdemes csoport, jelenleg egy közeli sporttelepen találkoznak, ahol Sólyom Uzonka Lilla szolgál a zwollei egyházközség megbízásából, útiköltségét a zwollei egyházközség fedezi. Dr. Tóth Miklós István aa. halála után két tag maradt a hétagú Alapítvány vezetőségéből, özvegy Tüski Istvánné Szabó Márta nyugalmazott lelkész testvérünk és fia, Tüski István Vajk. Szomorú, hogy a jelenlegi hollandiai magyar gyülekezetek képviselői közül senkit sem vontak be az 1957-ben létrehozott lelkigondozói szolgálat alapítványának a vezetőségébe. **Döbbenettel értesültünk a döntésükről, miszerint 2023. július 5-én Woei-Jet-Kong és Erkelens nevű, számunkra ismeretlen személyeket jegyeztettek be a vezetőségbe, minekutána évtizedeken keresztül egyetlen közgyűlést sem tartottak.** Van-e ennél további is hanyatlás történetében? Idén márciusban kiderült, hogy 1972-től működik még egy bejegyzett alapítvány, a Vianeni Magyar Otthon Alapítvány, amelyről a hollandiai magyarságnak eddig nem volt tudomása. Egy katolikus testvér, aki hajdanán oda járt lelkigyakorlatra és nagyon szégyelli a hollandiai vallásos magyarságot ért sérelmet. Bízunk a december 15-i törvényes orvoslásban, Isten kezébe tesszük az ügyet, mondotta egy református testvérünk, minekutána a Hollandiai Magyar Szövetség és a Zwollei Magyar Református Egyházközség hivatalosan

is bejelentette, hogy igényt tart az 1957-ben alapított Protestáns Lelkigondozói Alapítvány megújítására.

Címtár. Rendszeres zwollei templomba járók száma 2022-ben: 77 lélek. Tavalyi látogatottsághoz képest nőtt három lélekkel, miközben egyházközségünkben kilépett egy házaspár. Pillanatnyilag 153 aktualizált címet tartalmazó jegyzékünk van, amelyet Hermán M. János kezel bizalmasan. Egy hónapja a Királyhágómelléken már közismert **Adatkezelő rendszert** használjuk anyakönyvezésre, mindenkinek tudjuk ajánlani, a bérlete öt évre száz euró... Természetesen a papíralapú anyakönyvezést is végezzük. Végleges levéltári őrzésről a MRE Zsinati Irodájával szeretnénk megállapodni.

A "Zwollei Harangszót" alkalmanként 500-550 címre postázzuk elektronikus segédlettel. Lapunkat a Széchenyi Könyvtár archiválja és saját könyvtári katalógusában jegyzi.

II. Istentiszteleti élet. A munkanapló és a családkönyv adataiból (2022-2023)

Továbbra is folytatjuk az istentiszteleteink jellemzőinek a pontos rögzítését, így az alkalmáról kimerítő, névsorral ellátott jegyzetet helyezünk leváltárra. Mindegyik istentisztelet alkalmával kétnyelvű, részletes magyar és holland szövegű másolatokat osztunk ki 25-35 példányban. **Istentiszteleteinken az átlagos részvétel alkalmanként 33 fő, az évi úrvacsorázók száma öt alkalom átlagában 28 lélek.** Kenyeret és bort a hívek adományoztak. **Család- és beteglátogatások száma 2022-ben 36 volt. Egy keresztelés, egy esketés és egy temetés volt az egyházközségünkben, illetve Budapesten.** Perselypénzeinkből kárpátaljai testvéreinknek 200 eurót juttattunk lábbeli vásárlására, gyermekeknek harminc csomagot készítettünk karácsonyra, gyülekezeti napunkon és a zeisti szabadtéri istentisztelet alkalmával ebédet főztünk a résztvevőknek. Adakozásunkból viaticumra és temetkezési segélyezésre is jutott.

Már kezdetben bevezettük a nyári istentiszteletek tartását, ami „korszakos” újításnak számít a korábbi évtizedekhez képest, amikor a hagyomány és a rapszódia keveréke szerint ad hoc módon jelölték ki a dátumokat, amelyeket természetesen az igehirdetők fizikai lehetőségei is meghatároztak.

Istentiszteleteink lefolyásáról minden alkalommal kimerítő jegyzéket készítünk és irattárra helyezzük. Az istentiszteleteken a prédikáció minden alkalommal holland fordításban is elérhető és legalább tíz

példányban sokszorosítjuk. A kétnyelvű liturgiák, az énekek szövege és a prédikációk (néha hollandul is) immár negyedik éve a weblapon olvashatóak.

A 2021-es esztendőben a vírusveszély ellenére is 21 alkalommal tartottunk istentiszteletet, ezeknek átlagos látogatottsága a 33-as lélekszám volt.

2022-ben 22 istentiszteletet tartottunk a zwollei bérelt lutheránus templomban, Urk és Utrecht egy-egy templomában, valamint Zeist szabadtéri cserkésztelepén és Vianen sporttelepének a klubhelyiségében.

Dátum és helyszín szerint: **2022. január 9. Urk** (Hermán M. János); **február 13. Zwolle** (nt. Barta Livia); **március 13. Zwolle:** Böjtfői úrvacsoraosztás, Közgyűlés (Debreczeni Júlia); **márc. 27. Zwolle, Plantagekerk** (Hermán M. János); **ápr. 10. Zwolle:** virágvasárnap (Erbach Viola); **ápr. 18. Zwolle:** húsvét másodnapja, úrvacsoraosztás (Kelemen A. Csongor); **május 8. Zwolle** (Sólyom Uzonka); **máj. 26. Zwolle:** áldozócsütörtökre (Kelemen A. Csongor) és gyülekezeti nap (szerv. Hermán M. János a presbiterek és a diakónusok segítségével); **jún. 5. Zwolle:** pünkösd, úrvacsoraosztás. (Hermán M. János, Sólyom Uzonka); **jún. 19. Zeist,** szabadtéri istentisztelet a zwollei egyházközség szervezésében. (Kelemen A. Csongor, Pap Ákos, Van Bolhuis Szabó Emőke, dr. Hermán M. János); **júl. 10. Zwolle** (Dr. Barta Zsolt); **aug. 14. Zwolle** (Sólyom Uzonka); **szept. 11. Zwolle** (Kis Kendi Dávid); **okt. 9. Zwolle** (Erbach Viola); **okt. 30. Zwolle:** Reformáció napja, keresztelezés, úrvacsoraosztás (Kelemen A. Csongor, Hermán M. János, Sólyom Uzonka); **nov. 13. Zwolle** (Kelemen A. Csongor), **nov. 19. Utrecht, Pieterskerk,** (dr. G.H. van de Graaf, Kelemen A. Csongor); **nov. 27. Zwolle:** advent, úrvacsoraosztás. (Ilosvai Dániel, Hermán M. János); **dec. 11. Zwolle** (Kelemen A. Csongor); **dec. 25. Zwolle:** karácsony első napja, úrvacsoraosztás, ünnepély a gyermekekkel (Hermán Mostert Rebekka, Kelemen A. Csongor).

Presbiter beiktatása: 2022. dec. 11.: Sólyom Uzonka Lilla

Diakónus beiktatása: 2023. május 14: Marci Márió

Keresztelezés: Kelemen Csongor Attila keresztelte Swifterbant egyházközségében Stefan Fahner és Tárnok Eszter presbiter testvérünk Claire nevű kislányát. **2023 május 28. Zwolle: Pakot Adin** (Kelemen A. Csongor); **2023 aug. 13. Zwolle: Szilágyi Eveline keresztelezése** (Hermán M. János); **szept. 10: Andacs Botond, Andacs Dániel és Andacs**

Dóra kereszteleését végeztük.

Esküvő: 2023. júli 11. Eindhoven: Dóka Izabella és Orosz Norbert (Kelemen A. Csongor)

Jelenlét a 2023-as év istentiszteletein: 2023. január 8-án: 30 lélek; február 12-én: 27 lélek; március 12-én: 25 lélek; húsvétkor, azaz ápr. 9-én ötvenen voltunk; ápr. 30-án: 35 lélek; május 14-én: 18 lélek; május 28-án: 52 lélek; június 11-én 13 lelket számláltunk az istentiszteleten. Zeistben a zwollei gyülekezet részéről 25 lélek vett részt 2023. június 25-én a szabadtéri istentiszteleten, ahol több mint 100-an voltak. Zwollében júl. 9-én 21-en voltak jelen. Kihelyezett istentisztelet, Eindhoven, esküvő, szabadtéri istentisztelet: 20 lélek. Zwolle, 2023 aug. 13. jelenlét: 29 lélek.

Presbiteri gyűlések tartása: 2022. február 12. Hermán M. Jánosék lakásán; **nov. 13.** Rostás Kriszta Tímea presbiter lakásán.

Közgyűlést tartottunk 2022. március 13-án.

Az istentiszteletet követően nt. Kelemen A. Csongor, az egyházközség lelkipásztora, és Urbán Ákos gondnok vezette le a meghirdetett közgyűlést, amelynek Szilágyi Árpád presbiter volt a jegyzője. Ez alkalommal a hívek elfogadták a 2021. évi lelkészi jelentést, a pénztári jelentést, és megbeszéltek a sürgős teendőket. Kiemeljük a Nyugateurópai Magyar Protestáns Gyülekezeti Szövetséghez való csatlakozási szándékunkat, amelyet a jelenlévők megszavaztak, továbbá döntöttek az évi egyházfenntartási járulék összegéről, amelyre nézve hatvan euró befizetését javasolták az egyházközségi pénztárba.

Közgyűlés dátuma 2023. május 14-én. A vendégeket köszöntötte Hermán M. János ny. lelkipásztor, a gyülekezet missziói feladatokat végző lelkésze. Az anyák napi ünnepi istentiszteletet Kelemen A. Csongor végezte. Vianeni beszámolót tartott a közgyűlésen Sólyom Uzonka. A hívek meghallgatták a népmozgalmi adatok és a pénztári jelentés előterjesztését és feltették kérdéseiket. Asszonytestvéreinknek és családjaiknak megköszöntük a vendéglátás kitartó szolgálatát. Marci Márió diakónus testvérünket Szilágyi Árpád presbiter köszöntötte és megajándékozta a Presbitérium nevében az Életvédelem – Családvédelem című kötettel.

Diakónusokat, presbitereket, lelkipásztorokat egyaránt felkértünk a családlátogatás végzésére és magányos híveink látogatására. A hívek figyelmébe ajánlottuk az imaesti és imareggeli online alkalmakhoz

való csatlakozást. Moderátor megköszönte a presbiterek és a diakónusok munkáját, remélve, hogy idén végre sor kerülhet egy gyülekezeti kirándulásra. November 12 dátumát jelöltük meg egy missziói konferencia tartására, de több okból kifolyólag ez a dátum módosult. A meghívottak, közöttük Hajdú Zoltán Levente meghívása továbbra is fennáll.

Halottaink. Ez alkalommal ismét kegyelettel emlékezünk a nagy időket megért Tüski István lelkésztől, Cziria János rijsburgi lelkipásztorról, Paksy János nyugalmazott lelkipásztor atyánkfíáról, drs. Végh József lelkipásztorról és dr. Tóth Miklós testvérünkről, akik a maguk idejében megbeszélés szerinti magyar szolgálatokat végeztek Hollandiában.

Dr. Kozmai Kún Miklós-András (1923. okt. 10. Budapest – 2023. márc. 23. Brüsszel) Az 1989-ben Hermán M. János közreműködésével újrászervezett Brüsszeli Magyar Protestáns Egyházközség alapító presbitérének a temetésére 2023. március 29-én, szerdán délelőtt 11 órakor került sor Brüsszelben a La Chapelle Royale-ban, 2 rue du Musée c. alatt. Kétnyelvű kondoleáló levelet ragaszkodó szeretettel küldtünk lánya, Veronique kezéhez.

Lapohos András erdélyi származású lelkész, mediátor és pedagógus 2023. márc. 24-én hunyt el Mezőtúrnban, 63 éves korában. Családjával Hosszabb ideig éltek Utrechtben, nejével, Arankával, idén költöztek Magyarországra. Emléke legyen áldott!

Szabó István lelkipásztor 2023. máj. 12-én, 77 éves korában adta vissza lelkét Teremtőjének. Temetése május 26-án volt Neszmélyen. Van Bolhuis Szabó Emőke lelkész testvérünknek és Családjának sok erőt és vigasztalást kívánunk a Boldog Feltámadás Reménye Alatt!!

Tóth-Ubbens Magdi testvérünket, néhai dr. Tóth Miklós atyánkfíának özvegyét, Isten nyugtassa! Hágai otthonában hunyt el 2023. május 15-én. Művészettörténeti és írói munkásságára tisztelettel gondolunk, emléküket kegyelettel őrizzük. Gyermeküknek vigasztalást kívánunk!

Papp Benjáminé testvérünket, Sneekben lakó egyháztagunk, Van Dam - Papp Enikő édesanyját 2023. nyarán temették Telegden. Gyászolja férje, Papp Benjámint nyugalmazott telegdi lelkész, Enikő és René, valamint Papp Benjámint marosvásárhelyi lelkész. Isten nyugtassa a drága Édesanyát!

Sajtó:

Peregrinatio Hungarica – a hollandiai magyar

nyelvű istentiszteletek 300 éves jubileuma Utrechtben <https://reformatus.ro/hirek/peregrinatio-hungarica-a-hollandiai-magyar-nyelvu-istentiszteletek-300-eves-jubileuma-utrechtben>

Magyarok a diaszpórában – anyanyelvű istentiszteletek tortával. A hollandiai magyar keresztyének kitartó hite. A cikk eredetije a *Nederlands Dagblad*ban jelent meg 2023. jan. 20-án. A magyar fordítást a szerző szíves hozzájárulásával közzétettük a Zwollei Harangszó 2023/1-2 számában.

Zwollei Magyar Református Egyházközség. Ismertető. HMJ in Hollandiai Magyar Hírek 2023, p.20-22

Hollandiai Hírek, Magyarok húsvétja Hollandiában – 3. rész: Ünneplés egy hollandiai magyar gyülekezetben. Interjú Hermán M. János lelkipásztorral, 2023. ápr. 4 Szerző: Téglásy Sándor. Zwollei Harangszó 2023/3-4, p.9-3.

Különleges alkalmak:

ZWOLLE. márc. 27., Plantage Kerk MIKES KÖR KIHELYEZETT ÜLÉSE - EGYHÁZAINK JELENE ÉS JÖVŐJE. Előadók: Kelemen Csongor Attila, dr. Mező István Mózes, Gér András, Czanik András. Hermán M. János és Maarten Aalders holland egyháztörténész könyvbemutatót tartott a két világháború közötti holland–magyar református kapcsolatokról. Az Aalders féle könyvet magyarra ford. Téglásy Sándor, f.é. szept. jelentetik meg és mutatják be Budapesten. (Nederlandse en Hongaarse protestanten gedurende het interbellum. 2021.)

HÁGA. okt. 23-án a Hollandiai Magyar Szövetség hagyomány szerint a Hollandiai Mikes Kelemen Körrel együtt megemlékezett az 1956-os Magyar Forradalom és Szabadságharc 66. évfordulójáról. A találkozóznak a hágai Vreedehuis kulturális központ adott helyet, az épület koncertterme zsúfolásig megtelt, mintegy 70 fő vett részt. Az [ünnepi megemlékező beszédet](#). Hermán M. János ny. református lelkész tartotta, különös hangsúlyt fektetve az erdélyi '56-os eseményekre.

UTRECHT / Hága. „Peregrinatio Hungarica” 2022. nov. 19., Pieterskerk. Istentisztelettel, kiállítással, előadásokkal, alkalmi kiadvánnyal emlékeztünk meg az utrechti magyar diákistentiszteletek tartásának 300. évfordulójáról. A debreceni küldöttséget dr. Baráth Béla rektor vezette, Bethlen Gábor díjjal tüntették ki dr. Henk van de Graaf lp. testvérünket. Hágában nov. 20-án dr. Gonda László szolgált.

HOLZHAUSEN. 2023. márc. 31. – ápr. 2. NYUGAT-EURÓPAI MAGYAR PROTESTÁNS GYÜLEKEZETEK SZÖVETSÉGE. Hollandiából hosszabb ideje most többen is jelentkeztek: Urbán Ákos és Emőke, ifj. Urbán Ákos, Marci Márió, Kiss Kendi Dávid és Erbach Viola, valamint Hermán M. János, aki igehirdetéssel is szolgált a reggeli áhítaton. Van Bolhuis Szabó Emőke és két gyermeke az EMEIK keretében szolgált.

HÁGA. Kovács Kata karnagy testvérünknek a Magyar Arany Érdemkereszt KITÜNTETÉST adományozta Novák Katalin köztársasági elnök 2023. április 13-án. Szilágyi Árpád jegyző testvérünkkel képviseltük az Egyházközséget. A Nagykövetség székhelyén a megjelentek csodálatos koncerttel adóztak Kovács Kata tiszteletére

ZWOLLE. Ref. Egyházközség évi GYÜLEKEZETI NAPja 2023. ápr. 30, Bölcsföldi András spirituális és 9, kilenc budapesti teológus szolgálatával. Ilosvai D. és Hermán M. János otthonában szálltak.

WASSENAAR. Ökumenikus CSALÁDI NAP 2023. jún. 10. Előadást tartott Hermán M. János az Adalbert College dísztermében. Szervezte a Hollandiai Magyar Szövetség.

ZEIST. 2022. jún. 19. IV. TESTVÉRTALÁLKOZÓ ÉS SZABADTÉRI ISTENTISZTELET. Igét hirdetett Kelemen Csongor, Pap Ákos valkói lelkész volt a lector, kántorizált Makkai Réka. Gyermekekkel foglalkozott Van Bolhuis Szabó Emőke lelképásztor. Sokan hoztak süteményt és gyümölcsöt, a gulyást a zwollei gyülekezet családjai főzték. Tiszteletét tette dr. Kocsis András nagykövet úr. A Nemzetpolitikai Államtitkárság részéről előadást tartott dr. Szilágyi Péter helyettes államtitkár és dr. Sándor Tamás, a Nemzeti Összetartozás Bizottságának titkárságvezetője. Több mint 120-an jöttek el erre a jeles alkalomra, a szervezését és a moderálást Hermán M. János látta el.

2023. jún. 25. A hollandiai magyar gyülekezetek V. testvértalálkozója a cserkésztelepen. Igehirdetés: nt. Paál Károly, gyermekistentisztelet Van Bolhuis Szabó Emőke, úrvacsoraosztás Hermán M. János.

Következtetések:

Tudatosan végzünk kétnyelvű szolgálatot a saját népünk és a hollandiai atyánkfiai körében, ez kettős missziót jelent. **Hollandiában pillanatnyilag 57 templomot kínálnak eladásra...!!!!** Hosszú távon gondolkozva érdemes összefognunk a hollandiai magyarság java részével egy saját tulajdon szerzése

(épület vásárlása, kiürült templom bérlése) érdekében. Jó reménységgel vagyunk afelől, hogy a több ezres lélekszámot is elérő hollandiai magyar reformátusok a jövőben határozottan fellépnek egy állandó jellegű közösségi ház vagy templom megszerzéséért. Imádkozzunk azért, hogy Vianen ismét működőképesse váljon és hogy a több ezres hollandiai magyarság körében a világjárvány, a háború és az emberi gyarlóság ellenére is felvirágozhasson a szabályos egyházi élet. Várjuk az öntudatos hívek jelentkezését és bekapcsolódását a lakhelyükhöz legközelebb eső egyházközségbe.

Istentiszteletekre és az azt követő szeretetvendégségekre mindenkit örömmel várunk!

A kárpátaljai gyülekezetek számára is hirdetünk gyűjtést. Bankszámlánkra is lehet adományt küldeni!

Bankszámlaszám:

NL46 INGB 0006 936050, Hongaarse Protestantse Gemeente, Zwolle

Honlapunk megtekintése és látogatottsága Téglásy Sándor webmester kimutatása alapján 2023 aug.16-án

Megtekintés 2019-ben: 1046. Látogató 2019-ben: 273.

Megtekintés 2020-ban: 2661. Látogató 2020-ban: 999.

Megtekintés 2021-ben: 6327. Látogató 2021-ben: 3349.

Megtekintés 2022-ben: 6897. Látogató 2022-ban: 4376

Megtekintés 2023-ban: 5132. Látogató 2023-ban: 3330 a 2023

Zwollei Facebook látogatottsága, hatásossága,

mármint az, hogy hányan látták a hirdetéseinket, illetve a beszámolóinkat. (Számítógépes nyelven a statisztikusok ezt hívják „reach”-nek)

A facebook által 2022 január folyamán 1086, júliusban 1341, szeptemberben 1491, október 13-án pedig 1086 érdeklődőt értünk el. A 2022 utrechti konferenciát (Preregrinatio Hungarica 2022 nov. 19) követő képes beszámolót 1227-en tekintették meg. A konferencia meghívójáról szóló poszt 2193 embert ért el.

A 2023-as esztendőben augusztus közepéig 1116 a követőink száma és ugyanannyi a like. Maximális reach (aki látta a Facebookon közzétett tartalmakat): 1297. A második legjobb: 1100. Ebből az egyik dátumaz a gyülekezeti nap volt, amikor nt. Bölcsföldi Andrásék itt voltak Zwollében április 30-án), a másik pedig Pakot Adin keresztelője, ez volt az 1297-as rekord május 28-án, pünkösöd ünnepén.

Beszámoló a Vianenben tartott istentiszteletekről (2022. okt. 16. – 2023. aug. 31.)

Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége. A Kolozsváron 2023. aug. 31 – szept. 3. között tartott közgyűlés figyelmébe.

Vianenben (Utrecht mellett) a Magyar Otthon épületében 2020. március elején volt az utolsó istentisztelet. A pandémia miatti tiltásokkövetkeztében egyáltalán nem került sor istentiszteletekre, összejövetelekre. 2022. őszén volt újra istentisztelet Vianenben, de nem a Magyar Otthonban.

Zwollei megbízatás és útiköltség térítése fejében Súlyom Uzonka Lilla szolgál 2022. okt. 16. óta. Vianen régi gyülekezetének tagjai közül a Baranyai család kerített átmeneti jellegű lehetőséget az istentiszteletek tartására a sportpark klubhelyiségében, ahol kb. hathetente jön össze egy 10-20 fős kicsi, de lelkes közösség.

Az istentiszteletek meghirdetése a körlevelekben történik, amit Toma-Smeták Hajnalka kezel nagy hűséggel, valamint a közösségi médián keresztül.

Jelenlét alkalmankénti bontása az alábbiakban: 2022. okt. 16-án 9 felnőtt; dec. 18-án úrvacsorát vett a jelenlévő 11 felnőtt, de volt még 3 gyermek is; 2023. jan. 29-én 15 lélek volt jelen; márc. 5-én úrvacsorával élt bőjtire 9 lélek, de jelen volt még 2 felnőtt és 2 gyermek; ápr. 16-án úrvacsorával élt húsvétra 11 lélek, jelen volt

még 3 felnőtt és 2 gyermek; máj. 21-én 9 lélek; jún. 18-án pedig 19 felnőtt és 3 gyermek volt jelen.

2023-ban az alábbi időpontokban lesznek még istentiszteletek Vianenben: szept. 24, okt. 22, nov. 26, valamint december 17.

A gyülekezeti beszámolók a Zwollei Harangszó aktuális lapszámaiban olvashatóak.

Körlevelek, igény és lehetőség szerinti családlátogatás, valamint a közösségi média segítségével tartjuk a kapcsolatot a hívekkel, érdeklődőkkel. Azokban a hónapokban, amikor nincs istentisztelet, a kb. 140 címet tartalmazó elektronikus címtárból megy egy-egy bibliai elmélkedés, amelyet Tüski Márti és Súlyom Uzonka felváltva írnak. Így történt ez a pandémia idején is.

Az utóbbi években egyre romló állapotú Magyar Otthon nem tud helyet adni az istentiszteleteknek, ezért örülünk az átmeneti megoldásnak, de már most tudnivaló, hogy a 2024-es év után ez a lehetőség megszűnik.

Elindult a gyülekezetépítés, reményeink és hitünk szerint sokak számára vonzó lenne Vianen központi elhelyezkedése, ezért bízunk a Magyar Otthon és területe kérdésének megnyugtató rendeződésében.

Súlyom Uzonka Lilla

Tanévzárás Kampenben

Július 6-án került sor a Kampeni Teológiai Egyetem tanévzáró istentiszteletére, amelyik – emberi számítás szerint – az utolsó volt a városban. 2023. szeptemberétől ugyanis már minden hallgató Utrechtben kezdi meg tanulmányait, ahova évek alapos előkészülete után költözik a nagymúltú intézmény. A változás és a költözés nem könnyű – még úgy sem, ha nem kell országhatárokat és világrészeket átszelni hozzá. A tanévzáró istentisztelet épp ezért egyszerre szólt az emlékezésről és a reményteljes jövőbetekintésről, hogy mind a tanári kar, mind a hallgatóság átsegíthessék egymást ezen a változáson. Ősztündíjasokként különösen is megérintett minket ez a pillanat: nem csak mi állunk költözés előtt, bízva magunkat a Megváltó gondjaira egy kiszámíthatatlan helyzet előtt állva, de itt e közösség, akik közé egy röpke évre befogadtattunk, ugyanezt lépi meg. A pezsgő egyetemi város, Utrecht, egészen más lesz, mint a méltóságos Kampen volt – de Krisztus, akit hirdetünk, ugyanaz. Szívünk mélyéről tudtunk osztozni az ő gyászukban, hogy el kell hagyniuk az ősi otthont – de ugyanígy osztoztunk a reménységükben, hogy az Ige nemcsak bilincsbbe nincs kötve, de helyhez sincs. **Ilosvai Dániel, jelenleg solymári lelkész**

Az V. Testvértalálkozón készült felvétel 2023. június 25

Balla Ferenc testvérünk jókívánságait tolmácsolja
Zeistben

Orosz Norbert és Dóka Izabella házasságkötése,

Eindhoven, 2023 július 11

A szabadtéri esküvő kárpátaljai résztvevői

Az ukrajnai háborús menekültek segélyezéséről

Az ukrajnai háború kitörését követő napokban a Magyar Unitárius Egyház és a keretében működő Gondviselés Segélyszervezet megkezdte a háború menekültjeinek és helyben maradó rászorultjainak segélyezését. Előző beszámolóinkban összefoglaltuk a háború kezdetétől a múlt év végéig megvalósult célirányos tevékenységeinket. Az alábbiakban folytatjuk a beszámolósorozatot, összegezve az idei év fejleményeit (a 2023. január 1. – július 26. közötti időszakból).

Segélyszervezetünk Facebook-oldalán mindezekről alkalmi híradásokat, szemléltető fényképeket és videóriportokat közzeltünk.

(Forráshely: <https://www.facebook.com/Unitarius.Gondviseles.Segelyszervezet>)

Adományszervezés

A háború kezdetekor felhívással fordultunk az adakozó szándékú személyekhez, egyházközségekhez és cégekhez a rászoruló ukrajnai embertársaink segélyezése céljából. Ezúton is megköszönjük az eddigi támogatásokat! A Kárpát-medence-szerte, valamint az Amerikai Egyesült Államokban élő unitárius és más felekezetű adományozók, továbbá más szervezetek és magánszemélyek pénzádományai 2023. július 26-ig elérték az 1 342 000 lejt (=107 450 000 Ft, azaz 293 000 USD) összértéket. Ez nem tartalmazza a felajánlott természetbeni adományok, az ingyenesen biztosított tárgyi feltételek és szolgáltatások becsült értékét, ami szintén komoly nagyságrendet képez. Az alábbiakban ismertetett segélyezési tevékenységeinkre a háború kezdete óta eltelt 17 hónapban összesen 1 198 000 lejt (= 95 660 000 Ft, azaz 262 000 USD) költöttünk.

Továbbra is várjuk a felajánlásokat, biztosítva azok rendeltetésszerű felhasználását.

Oktatási és közösségi tevékenységek

Segélyezési programjaink sajátos színpontjaként

2022. április 5-én Kolozsváron ukrán nyelvű óvodai csoportot indítottunk a Kolozsvári Unitárius Bölcsőde épületében. A huszonöt menekültgyermek foglalkoztatására két óvónőt alkalmaztunk, akik szintén ukrain menekültek. A János Zsigmond Unitárius Kollégium egyik osztálytermében 2022. június 15-én elemi iskolai csoportot indítottunk huszonkét ukrain kisiskolás számára, akik oktatására két ukrain tanítónőt alkalmaztunk. Tavaly ősztől bérelt helyiségekben biztosítottuk ezen csoportok működtetését. Az elmúlt tanévre Ukrajnából szereztünk be egy-egy teljes körű tankönyvcsomagot az általunk működtetett elemi iskolás csoportnak, hogy a gyermekek hazájuk tanrendjének megfelelően tanulhassanak.

Az idei tanévzárást követően – június 19. és

A VIII. és IX. segélyszállítmányaink Kárpátjára
2023 áprilisában és júliusában

augusztus 11. között – az elemi iskolai csoportnak, azaz huszonkét ukrain menekült gyermeknek nyári tábort szerveztünk Kolozsváron. Ukrán tanítónők színes és szórakoztató oktatási programokat állítottak össze számukra, sok kézműves foglalkozással és játékkal. A tanév ilyenfajta „meghosszabbítása” kiváló lehetőség a gyerekek számára a fejlődésre, ugyanakkor nagy segítséget jelent a dolgozó anyáknak is. **Szabó László, Kolozsvár, 2023 aug.3**

Noah Zoltán van Denderen és Zara Alaaia van Denderen keresztelési szertartása

(Csíkszereda, 2023. augusztus 12.)

Előfohász: (...)

Bibliai alap gondolatok:

„Az angyal pedig ezt mondta nekik: Ne féljetek, mert íme, nagy örömet hirdetek nektek, amely az egész nép öröme lesz: üdvözítő született ma nektek (...).” – Lk 2,10-11a

„Akik meghallották, szívükbe vették és így szóltak: Vajon mi lesz ebből a gyermekből? Az Úr keze pedig valóban vele volt.” – Lk 1,66

Keresztelési beszéd:

Kedves családtagok, rokonok, keresztszülők, ünneplő gyülekezet! Keresztelési szertartásunk kezdeteként szeretettelköszöntöm mindnyájukat, akik jelenlétükkel osztoznak e családi boldogságban, és tanúi lesznek két kisgyermek megkeresztelésének. Számomra megtisztelő, hogy családtagként felkértek a szertartás elvégzésére, így megpróbálhatok néhány alkalmi gondolatot megfogalmazni gyermekáldásról, családi kötelekeinkről, régmúlt idők szép, illetve fájdalmas emlékeiről, közösségről és egyebekről. Először a szülőkhöz szólok néhány egyszerű mondattal.

Kedves Emőke és Floriaan! Amint nektek korábban kifejeztem, fölöttébb örömömre szolgált gyermekeitek megszületésének híre, egészséges fejlődése, ami a ti családi boldogságotoknak is elsődleges forrása. Őszintén örvendek a gyermekáldásnak, és annak a felelősségteljes gondoskodásnak, amivel egyengetitek Noah Zoltán és Zara Alaaia fejlődését. Egyszerűbben fogalmazva, ez a két gyönyörű és ügyes gyermek jó szülők kezébe került! Azt kívánom, hogy a gondviselő Isten örködjön családi boldogságotok és egészségetek felett, ugyanakkor óhajtom, hogy ilyenfajta boldogságból jusson mindenkinek szerte a világon, akik a gyermekáldást és a szülői örömeiket nélkülözik – Hollandiában, Erdélyben, a Kárpát-medencében és a nagyvilág minden szegletében.

Amikor az elmúlt napokban kezdtem ráhangolódni és felkészülni a mai örömteli szertartásra, először is újraolvastam egy régi keresztelési imát. Ez az egykori ima a hálánknak adott hangot egy kisgyermek születéséért és jókívánásainkat tartalmazta az ő jövőjére nézve. Ugyanitt hangzott el e keresztelési fohász – az akkori imaházban, 30 méterrel arrább

–, 1995. február 18-án, majd a szertartás végén az a bizonyos zárómondat: „Én téged, Emőke, megkereszteltek az egy örök igaz Isten nevében, és felveszlek az Unitárius Egyház tagjai közé, Jézus követésére.”

Ez a bő 28 esztendő esemény a legszebb családi emlékeink közé tartozik, és ugyanolyan boldog érzésekkel jöttünk ma Emőke és Floriaan gyermekeinek a keresztelőjére, mint egykoron. Az örömteli emlékek felidézésébe fájdalmasan hasít bele három közeli családtag végleges hiánya, akikkel akkor együtt ünnepeltünk, s akiknek idő előtti eltávazása ilyenkor is veszteségérzettel tölti meg szívünket. A gondviselő Isten tegye áldottá elhunyt hozzátartozóink emlékét és adjon lelküknek üdvösséget az ő mennyei hónapban!

Visszatérve Emőke keresztelőjére, akarva-akaratlan kikíváncozik belőlünk az „örökzöld” megállapítás: Istenem, hogy eltelt az idő felettünk! Hogy megnőttek az akkori gyermekek, és tőlünk függetlenül is mennyit változott azóta a világ... Ennek alátámasztására szinte felesleges utalnom az információs társadalom elmúlt három évtizedbeli robbanásszerű változásaira, arra a kétségtelen tényre, hogy az emberiség történelmében nem létezett még olyan negyedszázad, amelyben a civilizáció technikai területein a fejlődés íve megközelítette volna a szemünk láttára megvalósultat. Kár, hogy az emberi jóézés, szolidaritás és együttműködés semmivel sincs előbbre világszerte, mint Emőke és Floriaan születésének időszakában, azokban a „legendás” ’90-es években.

Ennek a bámulatos ütemű műszaki fejlődésnek most csupán egyetlen tényezőjét említem szemléltetésként. Amikor 1995-ben Emőke keresztelőjén elhangzott az ima, akkoriban a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben és az egyetemi karok többségén még alig kezdett elterjedni a számítógépek használata, így ezt az imát is régifajta írógéppel rögzítettem. Néhány évvel később, az ezredfordulón, amikor a mostani keresztanyukákat, Annát, majd Dorottyát kereszteltük, már szinte mindent számítógéppel írtunk, mára pedig oda kerültünk, hogy az emberiség tekintélyes részének komoly erőfeszítésbe kerül, ha kézzel kell írnia folyamatosan egy pár mondatos szöveget. Amikor majd néhány év múlva Noah Zoltán és Zara Alaaia megtudják, hogy mennyit készültem az ő keresztelési beszédükkel, akkor lehet, egy jót derülnek majd azon, hogy „Laci bátyja” miért is nem rendelte meg a szöveget a mesterséges intelligencia beszédíró programcsomagjából 😊 S erre a válaszom majd az lesz: azért, mert a mesterséges intelligencia

biztosan kidolgozottabb beszédet írt volna a most elhangzónál, de az biztos, hogy írás közben nem érzett volna semmit azoknak a családi emlékeknek a felidézéséből, amelyek most szívünk húrjait pengetik mindnyájunknak.

Az előző kijelentéssel egyáltalán nem üzentem hadat a számítástechnikai és más civilizációs vívmányoknak, én magam is használom azokat részlegesen, csupán azt akartam kifejezni: vannak az életünkben olyan értékek, amelyeket nem helyettesít és nem pótol semmi. Ezekért az emberi értékekért van és lesz szükség a családi kötelekre, a rokonsági és baráti kapcsolatok ápolására, a közösségi összetartásra, az egyházi életre és a nemzettudatra.

Kedves ünneplő gyülekezet! A hivatkozott értékrend védelmében mondom: olyan jó lenne, ha mindnyájan megéreznénk és megértenénk azt, hogy minden gyermek születésével a teremtő és gondviselő Isten azt üzeni nekünk: ő még mindig bízik bennünk, az emberiségben. Gyermekeinket csakis áldásként foghatjuk fel, és ez hasonlatos ahhoz az örömhöz, amit Lukács evangélista Jézus születésével kapcsolatban örökített meg: „Ne féljete, mert íme, nagy örömet hirdetek nektek, amely az egész nép öröme lesz: üdvözítő született ma nektek (...)”

Miközben szívünk most efféle örömmel teljes, tapasztalatból mondhatjuk, hogy az élet nem tartogat számunkra túl sok ilyen ünnepi eseményt, amikor egyszerre lehetünk hálásak, boldogok és bizalommal teltek. Ezek a pillanatok életünk kiemelkedően ünnepélyes alkalmi, amelyek erőt adnak a továbbiakhoz, és amelyek emlékéből erőt meríthetünk majd a kevésbé boldog percekben, sőt a megpróbáló élethelyzeteinkben is. Éppen ezért hálát kell adnunk a jó Istennek, hogy részt vehetünk e keresztelési szertartáson – együtt a szülőkkel, családtagokkal, keresztszülőkkel, a vér és lélek szerinti rokonokkal, barátokkal.

Kedves keresztelési gyülekezet! Ha igazán értékelnünk akarjuk ezen ünnepi alkalom fontosságát, akkor gondoljunk arra, általában mennyi tépelődéssel jár manapság a gyermekvállalás. Sokan túlságosan félnek, aggodalmaskodnak és százszor is meggondolják azt, ami a világ legtermészetesebb viszonyulása kellene legyen a gyermekáldáshoz. Csak úgy röpködnek a kérdések: hogyan fogjuk etetni, öltöztetni, iskoláztatni gyermekeinket, vajon megtalálják-e helyüket és boldogságukat ebben az egyre kiismerhetetlenebb és veszélyesebb világunkban? A túlzott aggodalmaskodás enyhítéséért tudatában kell lennünk, hogy a történelem során máskor sem volt ennél rózsásabb az általános

helyzet körülöttünk, csupán a viszonyulásunk változott rengeteget a hitetlenség irányába. Állítsuk hát helyre az életszerű rendet és a Gondviselőbe vetett bizalmat, hogy gyermekeinkre tudjunk áldásként tekinteni, akiknek érkezésétől nem félni kell, hanem hálát adni értük Istennek. Boldogok lesznek mindazok, akik gyermekeik szemében a Nap tiszta ragyogását, hangjukban a Teremtő hangját, arcukon a Gondviselő mosolyát fedezik fel, és gyermekeik által isteni hatásokat engednek kiteljesedni életükben. Amennyiben a nevelésben is sikerül érvényesíteni ezt a szemléletet, akkor gyermekeink megtartókká válnak számunkra, lelkünkbe békét hoznak, családi életünkbe pedig örömet és jövőnk iránti bizalmat. Ennek érdekében a mi útravalónk számukra legyen az áldáskérés és a remény, hogy egészségesen fejlődnek, jó emberré válnak, és többnyire boldogan élik majd életüket.

Kedves ünneplők! Beszédem végéhez közeledve egy olyan bibliai kérdésnek adok hangot, amely valamilyen formában minden szülőben, nagyszülőben és hozzátartozóban felmerül: „Vajon mi lesz ebből a gyermekből?” – és válasz gyanánt következik ugyanazon a bibliai helyen: „Az Úr keze pedig valóban vele volt.”

Vajon mi lesz a mi gyermekeinkkel, Noah Zoltánnal és Zara Alaiával? Válaszként vallomásunk következzen: hisszük, hogy a jó Isten velük lesz! De valljuk azt is, hogy az ember csak akkor hisz igazán a gondviselésben, ha kötelességéből semmit nem mulaszt el megtenni. Ez esetben pedig a legfőbb kötelesség a megfelelő nevelés biztosítása.

A gyermekkor az elme álma, a tudatnak még karcolatlan mezeje. A felnövekvő gyermekek többnyire olyanok lesznek, amiként ezt az ébredező mezőt szeretetünkkel betöltjük, a jóra indító szavainkkal és tetteinkkel teleírjuk. Keresztelési beszédem zárásaként arra kérem a jó Istent, hogy a két legújabb keresztény kisgyermek helyes útra indításához és felneveléséhez adjon a szülőknek tisztánlátást, hozzáértést, erőt és szeretetet! Ámen.

Keresztelési ima: (...)

Miatyánk: (...)

Én téged Noah Zoltán megkeresztellek az egy örök igaz Isten nevében, és felveszlek a Magyar Unitárius Egyház tagjai közé, Jézus követésére. Ámen.

Én téged Zara Alaiával megkeresztellek az egy örök igaz Isten nevében, és felveszlek a Magyar Unitárius Egyház tagjai közé, Jézus követésére. Ámen.

Áldáskérés: A jó Isten áldása, gondviselése és szeretete legyen a megkeresztelt kisgyermek és hozzátartozóik életén, hogy növekedhessenek testben és lélekben, Isten és emberek iránti kedvességben! Ámen.

Nt. Szabó László, a Magyar Unitárius Egyház püspöki tanácsosa

Szilágyi Eveline keresztelése 2023 augusztus 13-án

Hans Végh holland lp. könyvének a bemutatója,

Amersfoort, 2023. augusztus 25

Omschrijving van Van origine Hongaars

Dit boek bevat de spannende zoektocht van Hans Végh naar zijn Hongaarse roots. Hij beschrijft ze op beeldende wijze tegen de achtergrond van de geschiedenis van het Hongaarse volk door de eeuwen heen. Hans Végh studeerde theologie aan de Vrije Universiteit in Amsterdam, werd predikant in diverse gemeenten in Nederland en op Curaçao. Hij is van Hongaarse afkomst en ging op zoek naar zijn roots. Hij is historisch geïnteresseerd en had destijds als hoofdvak kerkgeschiedenis. Maar ook politiek, aardrijkskunde en talen boeien hem. Met zijn verre familie in Hongarije heeft hij nog regelmatig contact. Hij heeft het land talloze malen bezocht en heeft daarbij gesproken met veel mensen. Zo is hij ondergedompeld in de Hongaarse cultuur. Eerder verscheen bij uitgeverij Boekscout zijn boek *Mijn tropenjaren*. Ervaringen van een predikant op Curaçao. Hans Végh is van origine Hongaars en is op zoek gegaan naar zijn roots. Hij heeft gespit in het familiearchief en in dat van de geheime dienst. Hij beschrijft zijn roots tegen de achtergrond van de turbulente geschiedenis van Hongarije. Het is een geschiedenis van bloed, zweet en tranen. Hij gaat daarbij eeuwen terug. We krijgen een inkijkje in het leven van de oude Hongaren, maar ook in die van nu. Kerk en staat zijn belangrijke factoren in die geschiedenis. Zo heeft hij gaandeweg ontdekt wie hij is en waar hij vandaan komt. Hij wil je meenemen op zijn zoektocht.

Hans Végh: *Van origine Hongaars*. Uitgeverij Boekscout. 2023. ISBN 9789464689006

Több mint 1,4 millióan vallják magukat magyarnak vagy magyar származásúnak az Egyesült Államokban

Az Egyesült Államok legutóbbi népszámlálási adatai szerint az ország lakosságából több mint 1,4 millióan vallják magukat magyarnak, vagy magyar származásúnak – mondta az Amerikai Magyar Koalíció elnöke a nemzeti összetartozás napja alkalmából a közmédiának adott interjújában.

Fesztivált is szerveztek Amerikában a magyarok |
Fotó: Amerikai Magyar Koalíció/Kossuth Alapítvány

Lauer Rice Andrea, a legnagyobb amerikai magyar ernyőszervezet vezetője elmondta, hogy az Egyesült Államok magyarságát szervezett formában több mint 100 szervezet, 78 templom, 33 magyar iskola, 25 cserkészcsapat, 12 magyar ház, múzeum és könyvtár tömöríti. Csaknem minden szövetségi államban van magyar közösség – tette hozzá.

A nemzetpolitika diaszpórát érintő egyik leghatékonyabb szervezetének nevezte a Diaszpóra Tanácsot, amelynek amerikai elnökeként dolgozik 2019. novembere óta. Ahogy fogalmazott, a tanács egyfajta globális magyar hálózatként működik, amelynek tagjai sokat tanulnak egymástól és segítenek egymásnak.

Lauer Rice Andrea a diaszpóra számára nyújtott magyar kormányzati támogatások közül komoly lehetőségnek nevezte a Körösi Csoma Sándor Programot, amelynek ösztöndíjasai friss ötleteket, lendületet, energiát visznek a közösségi életbe.

Úgy vélte, a koronavírus-járvány erősebbé tette az amerikai magyarok közösségét, részben azért, mert az interneten keresztül tartott események révén többeket elértek, és tudtak bevonni, ami maga után vonta a közösségi szellem erősödését.

A jövőre nézve két nagy kihívással szembesül az amerikai magyarság - fejtette ki Lauer Rice Andrea. Az egyik a fiatal generáció bevonása a diaszpóra életébe, amiben a két legfontosabb szervezet a Külföldi Magyar Cserkészszövetség és a hétvégi magyar iskolák hálózata. A második kihívásként említette, hogy azokat is minél jobban be tudják vonni a magyar közösségek életébe, akik nem beszélnek magyarul.

Rámutatott, hogy az 1,4 millió magát magyarnak, vagy magyar származásúnak tartó amerikai közül mintegy 1 millióan nem beszélnek a nyelvet, jellemzően második, harmadik, negyedik generáció óta az

Egyesült Államokban élőkről van szó. Ugyanakkor ők is tisztában vannak gyökereikkel, ezért fontos, hogy a magyar örökséget nekik is át tudják adni a diaszpóra szervezetein keresztül – mondta az Amerikai Magyar Koalíció elnöke a közmédiának adott interjújában.

Forrás: maszol.ro

Andacs Botond, Andacs Dániel és Andacs Dóra keresztelése 2023 szeptember 10

Hágai Magyar Énekkar szólistái 2023 szeptember 10-én

Zwollei Gyülekezet csoportképe 2023 szeptember 10

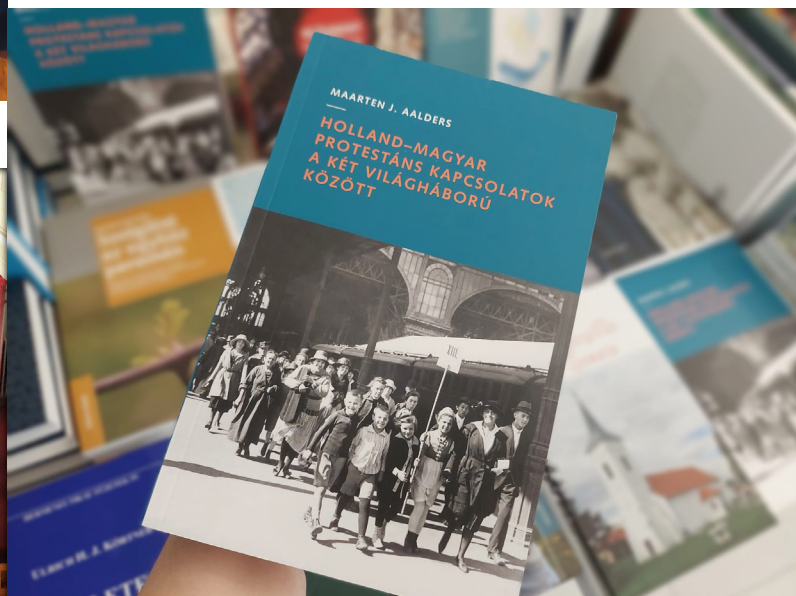
Hermán M. János ny. lelkipásztort a 75. születésnapja alkalmával köszönti Ries Nieuwkoop és Hermán Mostert Rebekka Rubinka a 99. zwollei istentiszteleten

Hongarije Plaza, Barneveld, 2023 szept. 23: Hermán M. János és Maarten J. Aalders

Wim Kersbergen felvétele

Maarten J. Aalders könyvének a bemutatása Budapesten, 2023 szeptember 30.

Szeptember 30-án, a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon a díszvendég ország, Hollandia pódiumán mutatták be szép számú érdeklődő előtt a Kálvin Kiadó új könyvét, amelynek címe: Holland-magyar protestáns kapcsolatok a két világháború között. A kötetet Réthelyi Orsolya, az ELTE BTK néderlandisztika tanszékvezetője mutatta be, majd ezt követően a szerzővel, Maarten J. Aalders egyháztörténésszel, illetve Téglásy Sándor fordítóval beszélgetett a témáról, a könyv és a fordítás háttéréről. A most magyar nyelven is megjelent kötet hiánypótló mind a szakmai, mind a szélesebb olvasóközönség számára, és további kutatásokra invitál.

Bocsánatot kért a holland király, amiért országa támogatta a rabszolgaságot

Vilmos Sándor holland király bocsánatot kért országának a gyarmati időszakban a rabszolgaságban játszott szerepéért és annak a rabszolgák leszármazottjaira gyakorolt hatásaiért – tájékoztatott az NLTimes című angol nyelvű holland hírportál szombaton.

Vilmos Sándor, az amszterdami Oosterparkban, a rabszolgaság emlékművénél tartott beszédet szombaton, a rabszolgaság eltörlésének 150. évfordulóján. Beszédében a holland király azt mondta, bocsánatot kér, amiért „Hollandia rabszolgasorba taszított sokakat”, és amiért „rész vett a rabszolga-kereskedelelem támogatásában”.

„Ma itt állok Önök előtt. Ma mint az Önök királya és az állam képviselője, magam kérek bocsánatot. Érzem a szavak súlyát a szívemben és a lelkemben” – fogalmazott.

Kiemelte: a rabszolgaság a legembertelenebb, a

leginkább lealacsonyító eszköz, amellyel egy embert megfoszthatnak szabadságától.

„A rabszolgaság szörnyű öröksége máig velünk maradt. Hatásai még mindig érezhetők társadalmunkban a rasszizmus révén. Ezért ma, ezen az emléknapon bocsánatot kérek ezért az emberiesség elleni bűncselekményért” – fogalmazott.

A király azzal folytatta, hogy tiszteletben kell tartani a hollandiai emberek eltérő kulturális háttérét és befogadóbb társadalmat kell építeni.

„Arra kérem Önöket, hogy nyissák meg szívüket mindazok előtt, akik együtt szeretnének dolgozni Önökkel egy olyan társadalom építésén, amelynek mindenki teljes jogú tagja lehet” – fogalmazott.

A holland király végezetül közölte, hogy kérésére a mai napon vizsgálatot indítottak a holland uralkodóház, az Oránia-Nassau-ház gyarmati történelemben betöltött szerepének megállapítására.

Mark Rutte holland miniszterelnök a holland állam nevében tavaly decemberben kért hivatalosan bocsánatot a rabszolgák kizsákmányolásáért és a rossz bánásmódot a gyarmati korszakban. Rutte „emberiség elleni bűncselekményként” említette a rabszolgaságot, és hangsúlyozta, hogy a holland társadalomnak ennek fényében kell alakítania gondolkodásmódját az ország történelmével kapcsolatban.

A holland birodalom a világ szinte minden pontján – Észak- és Dél-Amerikában, Afrikában, a Közel-Keleten, Délkelet-Ázsiában, valamint az indiai szubkontinensen és a karibi térségben is – rendelkezett gyarmatokkal. A Holland Nyugat-indiai és a Kelet-indiai Társaság rabszolga-kereskedelme jelentősen hozzájárult az ország gazdasági világhatalmi státuszához a XVII. században. Becslések szerint mintegy 600 ezer ember kerülhetett rabszolgasorba a holland uralom alatt.

Hollandia az egyik utolsó európai országgént, 1863. július 1-én tiltotta meg a rabszolgaságot.

Forrás: <https://kronikaonline.ro/kulfold/bocsanatot-kert-a-holland-kiraly-amiert-orszaga-tamogatta-a-rabszolgasagot>

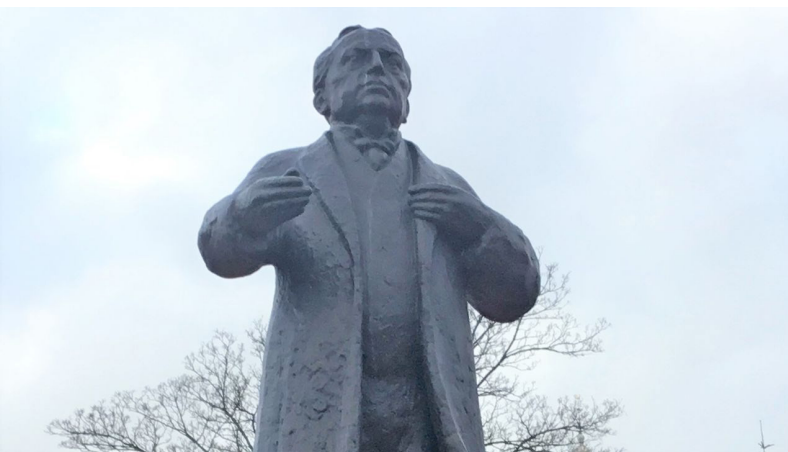

Abraham Kuyper múzeum nyílt Maassluisban

Erfgoedcentrum Abraham Kuyper Maassluis van start

Met het ondertekenen van de statuten In de Grote Kerk van Maassluis is maandagavond de Stichting Erfgoedcentrum Abraham Kuyper Maassluis opgericht. De stichting wil de aandacht voor het gedachtengoed van Kuyper en het belang ervan voor de samenleving vandaag de dag levendig houden. (28. Augustus 2023.)

Theoloog en predikant Abraham Kuyper, geboren in Maassluis, was wetenschapper, politicus en uitgever. Hij richtte in 1879 de Anti-Revolutionaire Partij (ARP) op, de eerste politieke partij van Nederland die een eeuw later in het CDA opging. Hij was van 1901 tot 1905 minister-president. Voor zijn achterban, een volksdeel dat wel wordt aangeduid als de 'kleine luyden' (eenvoudige mensen), was Kuyper de gevierde leider. Hij was ook oprichter van de Vrije Universiteit in Amsterdam.

„Dit erfgoedcentrum is tot stand gekomen na de herdenking van de honderdste sterfdag van Kuyper

in 2020 in de Grote Kerk”, zegt de nieuwe voorzitter van de stichting Gerda Verburg, voormalig minister van Landbouw. „Een aantal initiatiefnemers heeft toen, samen met gemeente Maassluis, onderzocht op welke wijze meer aandacht kan worden besteed aan het brede erfgoed van Kuyper. Er is natuurlijk veel over hem te vinden, maar ook hier in Maassluis willen we gepaste aandacht schenken aan deze grote staatsman die velen nationaal en internationaal heeft geïnspireerd met zijn visie.”

Op 30 oktober vindt de eerste publieke bijeenkomst plaats in Maassluis. Minister Hanke Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal dan de allereerste Kleine Luydenlezing houden. Het Erfgoedcentrum zal vanaf januari 2024 zijn gevestigd in een historisch pand in het centrum van Maassluis. Er zullen activiteiten worden georganiseerd rond thema's als democratie, religie, maatschappij en samenleving, sociale gerechtigheid, gespreide verantwoordelijkheid, waarden en normen, onderwijs, wetenschap, politiek en media. Tevens wordt er een onderzoekscentrum gevestigd.

Forrás: <https://wos.nl/nieuws/artikel/erfgoedcentrum-abraham-kuyper-maassluis-van-start>

Hágai Magyar Református Gyülekezet

Tanévnyitó Istentisztelet

**2023. szeptember 24.
vasárnap, 15 óra**

Heilige Familiekerk
Kamperfoelieplein 29, HÁGA

Igét hirdet:
Van Bolhuis-Szabó Emőke
Ielkész

Gyermekistentisztelet:
Paál Károly
Kántor:
Deuten-Makkai Réka

Szervező Ielkész:
Csanády Ágnes

Fellép a
HÁGAI MAGYAR ÉNEKKAR
Kovács Kata vezetésével

REFORMÁTUSOK NAPTÁRA - 2023. OKTÓBER

Hága – Amszterdam – Rotterdam – Zwolle – Vianen

“Az ajándékozó bővelkedik, és aki mást felüdít, maga is felüdül.”

(Példabeszédék 11:25)

OKTÓBER 1, VASÁRNAP, 15 óra ISTENTISZTELET - ROTTERDAM Cím: 'Gebouw De Heuvel' épület kápolnája Grotekerkplein 5, 3011 GC Rotterdam Szolgáló lelkész: Van Bolhuis-Szabó Emőke Gyermekistentisztelet lesz.	OKTÓBER 12, CSÜTÖRTÖK, 20 óra BIBLIAÓRA felnőtteknek - ONLINE A bibliaórát Van Bolhuis-Szabó Emőke lelkész tartja.
OKTÓBER 4, SZERDA, 9:15 óra REGGELI IMA, FÉLÓRA ISTENNEL ONLINE Van Bolhuis-Szabó Emőke lelkész vezeti.	OKTÓBER 15, VASÁRNAP, 15 óra ISTENTISZTELET - HÁGA Cím: Szent Család templom - Heilige Familiekerk Kamperfoelieplein 29, Hága / Den Haag Szolgáló lelkész: Van Bolhuis-Szabó Emőke Gyermekistentisztelet: Paál Károly Kántor: Deuten-Makkai Réka Szervező lelkész: Csanády Ágnes
OKTÓBER 7, SZOMBAT, 9:30 óra IFJÚSÁGI BIBLIAÓRA (9:30 órától) BESZÉLGETÉSEK, IMAKÖZÖSSÉG SZÜLÖKNEK (10:15 – 13:00 óráig) HÁGA (DEN HAAG) A Hágai Magyar Óvoda és Iskola tanítási napjain. 2e Braamstraat 6, Den Haag / Hága Info (hitoktatás): Van Bolhuis-Szabó Emőke Info (iskola): Csanády Ágnes	OKTÓBER 22, VASÁRNAP, 13:30 óra ISTENTISZTELET - VIANEN (Utrecht mellett) Cím: Sportpark Blankensteijn, BOM gebouw Langeweg 6A, Vianen Szolgáló lelkész: Sólyom Uzonka
OKTÓBER 8, VASÁRNAP, 13 óra ISTENTISZTELET – AMSZTERDAM Cím: Herman Gorterstraat 31, Amszterdam Szolgáló lelkész: Paál Károly Gyermekistentiszteletet tart: Paál Ildikó Kántor: Somogyi Angéla	OKTÓBER 26, CSÜTÖRTÖK, 20 óra BIBLIAÓRA felnőtteknek - ONLINE A bibliaórát Paál Károly lelkész tartja.
OKTÓBER 8, VASÁRNAP, 14 óra ISTENTISZTELET – ZWOLLE Cím: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle Szolgáló lelkész: Kelemen A. Csongor Szervező lelkész: Dr. Hermán M. János Gyermekistentisztelet lesz.	OKTÓBER 28, SZOMBAT, 9:30 óra IFJÚSÁGI BIBLIAÓRA (9:30 órától) BESZÉLGETÉSEK, IMAKÖZÖSSÉG SZÜLÖKNEK (10:15 – 13:00 óráig) HÁGA (DEN HAAG) A Hágai Magyar Óvoda és Iskola tanítási napjain. 2e Braamstraat 6, Den Haag / Hága Info (hitoktatás): Van Bolhuis-Szabó Emőke Info (iskola): Csanády Ágnes

KAPCSOLAT A LELKÉSZEKKEL:

HÁGA	AMSZTERDAM	ROTTERDAM	ZWOLLE	VIANEN
Csanády Ágnes Telefon: 06-57023397. csanady@federatio.org Facebook: Hágai Magyar Református Gyülekezet	Paál Károly Telefon: 06-13170606. paal.karoly@gmail.com Facebook: Amszterdami Magyar Református Istentisztelet	Van Bolhuis - Szabó Emőke emokeneszmely@vtcm.nl Facebook: Hágai és Rotterdami Magyar Református Istentisztelet	Dr. Hermán M. János Telefon: 0031-38-4233247. jhermann@gmail.com Facebook: Zwollei Magyar Református Istentisztelet	Sólyom Uzonka Telefon: 06-19986225. s.uzonka@gmail.com Facebook: Vianeni Magyar Református Istentisztelet

Légy részese egy királyi kalandnak.

Dőpont: 2023. október 16-20

*Helyszín: Scoutcentrum Harderhaven,
Harderdijk 12, 3898 LP Zeewolde*

Jelentkezési határidő: 2023. október 5. csütörtök.

„Énekelj, hogy világgá hömpölyödjön zsoltárod...” Dsida Jenő: Psalmus Hungaricus, 1936

MEGHÍVÓ A 100. ZWOLLEI MAGYAR ISTENTISZTELETRE

2023. OKTÓBER 8. 14⁰⁰ órakor

**„Hálaadó zsoltár. Vígan énekelj az Úrnak te egész föld! Szolgáljatok az Úrnak örvendezéssel; men-
jetek eléje vígassággal. Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten; ő alkotott minket és nem magunk; az ő
népe és az ő legelőinek juhain vagyunk. Menjetek be az ő kapuin hálaadással, tornáczaiba dicsére-
tekkel; adjatok hálákat néki, áldjátok az ő nevét! Mert jó az Úr, örökkévaló az ő kegyelme, és nem-
zedékről nemzedékre való az ő hűsége!” Zsolt 100.**

Igét hirdet: Kelemen Attila Csongor vezető lp. **Orgonista:** dr. Robert Helder. **Gyermekistentisztelet:** Rohaan Éva vallásnár.
Cím: Lutherse Kerk, a De Fundatie múzeum mellett, Koestraat, 2-4., 8011 NK Zwolle.

A Zwollei Református Egyházközség Presbitériumának nevében mindenkit örömmel hívunk és várunk
a hálaadó istentiszteletre és szeretetvendégségre. – Urbán Ákos gondnok – Szilágyi Árpád jegyző
Dr. Hermán M. János nyugalmazott lelkipásztor – Email: jhermanm@gmail.com / Tel: 038-4233247